

IZVJEŠTAJ STUDIJSKI PUT PARIZ, BORDEAUX (FRANCUSKA) 11.-15. srpnja 2016. godine

Od 11. do 15. srpnja 2015. godine, u sklopu projekta **Speak Up - socijalnim dijalogom do unapređenja radnih uvjeta u sektoru cestovnog prometa**, organizirano je studijsko putovanje u Francusku. Cilj studijskog putovanja je jačanje kapaciteta NCS-a kao i razmjena iskustava sa sindikatima i tvrtkama koje djeluju u području cestarskog sektora.

Na putovanju su sudjelovali: Mijat Stanić, Anđelko Kasunić, Mladen Grčić (HAC-ONC), Ivica Jadrijević (HAC-ONC), Dorijan Ožanić (HAC-ONC), Ivana Bogeljić (HAC-ONC), Mario Risek (EGIS ROC), Drago Taletović (Bina Istra), Egon Raspor (Bina Istra), Kristina Vlaović (NCS), Katarina Rumora (NHS).

U sklopu putovanja održani su sastanci s predstavnicima iz USIRF-a (Union des Syndicats de L'Industrie Routiere Francaise) te predstavnicima tvrtke Egis i obilazak operativnog centra na autocesti A63 kod Bordeauxa, kojom upravlja EGIS.

11. srpnja 2016. održan je sastanak s Christine Leroy, direktorica tehničkih poslova USIRF-a. USIRF je udruga poduzeća u cestovnoj industriji Francuske.

Udruga je osnovana radi ujedinjavanja i predstavljanja tvrtki koje se bave izgradnjom cesta. Udruga radi na promicanju, obrani i vrednovanju profesije te je vektor promocije cestovnog sektora. Francuska ima 11.662 km autocesta, 8.901 km državnih cesta, 377.323 km departmanskih cesta te 673.290 km općinskih cesta. Udruga se bavi pitanjima održavanja cesta, financiranjem infrastrukture, zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika, sigurnosti cesta, okolišem te istraživanjem i inovacijama.

U cestovnoj industriji djeluje 1 420 tvrtki, a 86 300 radnika radi u tvrtkama koje se bave izgradnjom cesta te 100 000 državnih službenika u cestovnom sektoru. Dio autocesta je u koncesiji, ostale ceste su u lokalnom vlasništvu, što se pokazalo problematičnim jer je razina kvalitete cesta različita po departmanima. Država je prestala održavati i upravljati cestama. Pokazalo se kako je državno, centralizirano upravljanje cestama bolje, a u USIRF-u su mišljenja kako bi bilo isplativije dati upravljanje cestama jednom poduzeću na dulje vrijeme. Radnici su pokriveni kolektivnim ugovorom za javne radove. U USIRF-u se posebno bave zdravljem i sigurnosti radnika. Tako je npr. posebna pažnja usmjerena na zaštitu radnika od azbesta jer je isti pronađen u granulatima, a koristio se 80tih godina pri izgradnji cesta. Isto tako posebna pažnja se pridaje zaštiti radnika od silicijevog dioksida (koji bi trebao biti proglašen karcinogenom tvari na razini EU). Istaknuta je i važnost zaštite radnika od bitumena i bitumenskih para te kako se radi na smanjivanju temperature pri radu s bitumenom kako bi bilo što manje isparavanja, a time i štetnog djelovanja na zdravlje radnika. U 25 godina broj ozljeda na radu je pao za 3 puta, međutim 57% ozljeda na radu koje su se dogodile na cesti su sa smrtnim posljedicama.

Kako bi se poboljšalo upravljanje cestama USIRF predlaže osnivanje Instituta za ceste koji bi osiguravao veće kompetencije pri upravljanju, jedinstvene standarde za područje cijele države te jedinstvenu kontrolu.

Smjer u kojem se kreće cestarski sektor prema mišljenju USIRF-a je intermodalnost, manjak novaca za održavanje, povećanje socijalne dimenzije (sigurnost cesta, smanjenje buke...) održivi razvoj, pametne ceste i pametne infrastrukture.

12. srpnja 2016. godine održan je sastanak s predstavnicima EGIS GROUP, s obzirom da u RH djeluje EGIS ROAD OPERATION CROATIA d.o.o., koja je tvrtka kćer francuske EGIS ROAD OPERATION SA, koja pripada grupaciji GROUPE EGIS. EGIS ROAD OPERATION CROATIA d.o.o. u Hrvatskoj djeluje kao tvrtka Operater na Autocesti Zagreb Macelj (A2) od 2004. godine, kada su obveze upravljanja i održavanja spomenute Autoceste prenesene na EGIS ROAD OPERATION CROATIA d.o.o. a u istoj tvrtki djeluje Nezavisni cestarski sindikat.

Na sastanku je Cedric Besson, direktor za poslovni razvoj u Europi predstavio rad Egis Projects, tvrtkom kćeri EGIS SA, a koja se bavi razvojem infrastrukture i usluga, među kojima je upravljanje i održavanje cesta. Tako imaju pod upravljanjem 2400 km autocesta u 16 država te 45 km tunela. Tri glavne uloge upravljača su:

- vidovi upravljanja tijekom faze razvoja projekta,
- Tehnička pomoć: u pred fazi upravljanja i za vrijeme upravljanja
- Ulaganje i upravljanje projektima podružnica

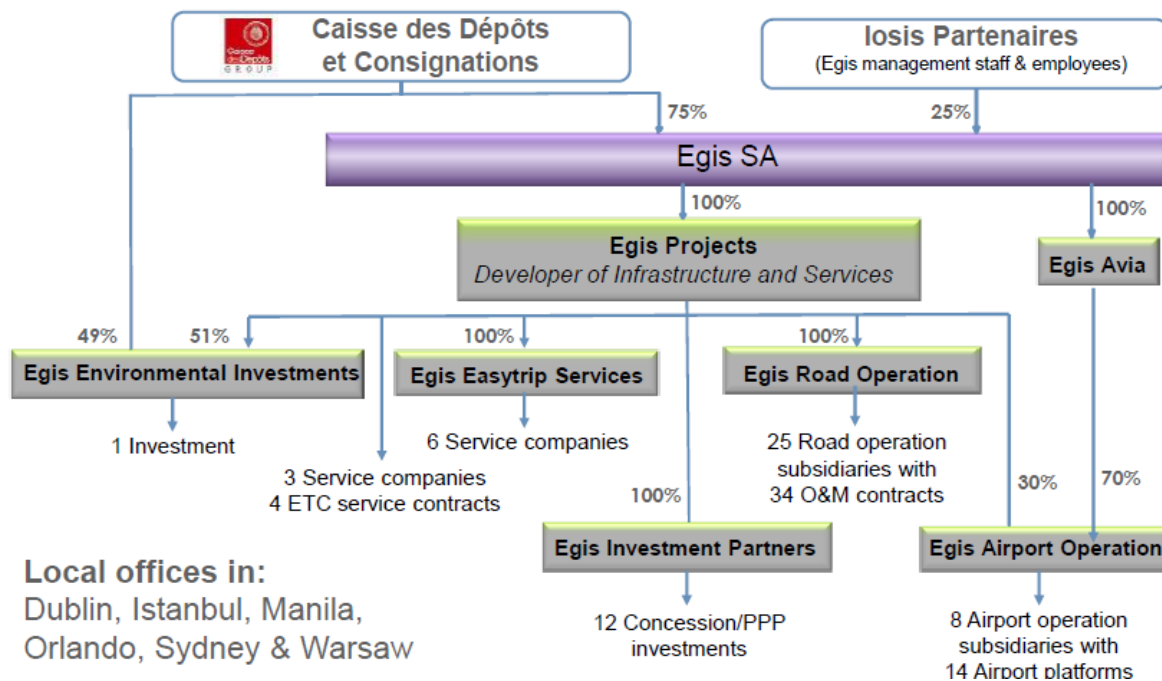
Aktivnosti koje poduzima upravljač:

- organiziranje i naplata cestarina,
- upravljanje tunelima,
- upravljanje prometa i sigurnosti,
- održavanje cesta i opreme,
- većim popravcima te obnovom opreme,
- upravljački sustavima i sl

Egis upravlja i održava ceste diljem Europe: Irska, Francuska, UK, Njemačka, Poljska, Mađarska i Grčka.

Upravljačka struktura EGIS

OUR CURRENT CORPORATE STRUCTURE

Kao što je vidljivo, EGIS SA je u vlasništvu Caisse des Dépôt et Consignations (francuska javna financijska institucija, koja je dio vlade te pod kontrolom parlamenta) te menadžmenta i radnika. Udjelom u vlasništvu radnici se motiviraju za ostanak u tvrtki te kvalitetan rad. EGIS SA je 100% vlasnik Egis Projecta, a Egis Projects 100% vlasnik Egis Road Operation. U upravljačkim tijelima zapošljavaju se isključivo stručnjaci, a ne politički podobni.

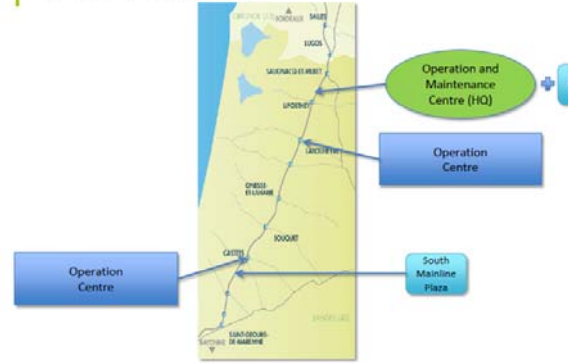
U vezi upravljanja i održavanja cesta, postavilo se pitanje isplativosti naplaćivanja kroz porez na gorivo, ali isto nije isplativo zbog manje cijene, a javlja se problem vozila koji samo prolaze kroz državu bez kupnje goriva. Isto tako, postavilo se pitanje, u financijskom smislu, što je isplativije; zaposleni radnik ili beskontaktna naplata, a odgovor je da razlike nema, kao što je nema ni infrastrukturno u postavljenoj rampi i bez rampe.

U okviru posjeta Egisu, 13. srpnja 2016. godine organiziran je i posjet Egisovom operativnom centru Saugnac et Muret, na autocesti A63 kod Bordeauxa.

U uvodnom dijelu sastanka voditelj operativnog centra Richard Lengrand je predstavio projekt autoceste A63 za čije je održavanje i upravljanje zadužen Egis.

EEA : 4 O&M sites

egis exploitation
Aquitaine

07/05/2015

Na dionici od 104 kilometra zaposleno je ukupno 99 radnika: 43 radnika u naplati cestarine i centru za praćenje prometa; 45 radnika u osiguranju, održavanju i upravljanju imovinom; 6 radnika odjelu za IT podršku te 5 radnika u upravljanju ljudskim potencijalima, financijama i administraciji. Centar za praćenje prometa radi 7 dana u tjednu, 24 sata na dan sa dva radnika po smjeni. Razine usluge su određene ugovorom o koncesiji: vrijeme intervencije je u 97,5% slučajeva ispod 25 minuta, a u 16% slučajeva ispod 16 minuta. Informacije se osiguravaju u manje od 3 minute na VMS te u roku od manje 4 minute na radiju za 90% slučajeva. Vrijeme čekanja na naplatnim kućicama je manje od 2, 5 ili minutu, ovisno o prometu. U slučaju da se razine usluge ne ispunjavaju kako je ugovoreno, plaćaju se visoke novčane kazne.

Centar za kontrolu prometa radi 24 sata na dan. Centar upravlja prometom na način da skupljaju i procesiraju informacije od ophodnja, policije, vatrogasaca i sl., reagiraju na svaki događaj (policija, vatrogasci i sl.) te informiraju vozače putem VMS (cestovnih portala) i radija. Centar također upravlja i procesom naplate cestarine i podrška su korisnicima koji plaćaju cestarinu ukoliko korisnici naiđu na problem (neispravna kartica, ne prolazi kreditna kartica i sl.)

Egis obavlja poslove;

- upravljanja prometom (pravovremeno reagiranje u slučajevima prometnih nesreća, zaštita korisnika autoceste, kontinuirano praćenje stanja na autocesti, informiranje korisnika)

- održavanja autoceste (održavanje kolnika, zgrada; minimalno vrijeme intervencije u slučaju popravka opreme; zimsko održavanje)
- Naplata cestarine (naplata, upravljanje naplatom, potvrđivanje i kontrola naplate cestarine, nadzor protoka novca, kontakt s korisnicima, podnošenje izvješća koncesionaru te podnošenje mjera protiv različitih oblika prijevara)
- Upravljanje tehničkim sustavom te
- Upravljanje imovinom (popravci, inspekcije, priprema prijedloga za poporavke)

Lengrand je istaknuo kako se sve više fokusiraju na elektronsku naplatu cestarinu - samo se 15% cestarine plaća gotovinom, a čak 85% elektronskim plaćanjem (50% kartica, 35% Telepass) s naglaskom da zaposlenici u naplati ne vrše naplatu (nema ručne naplate), nego asistiraju korisnicima (osim u slučajevima velikih gužvi). Telepass se plaća na kraju mjeseca prema potrošnji. Cijena je 3,50€ za 50 km, država limitira iznos koji vrijedi za svakog koncesionara, koji ako želi povećati cijenu mora tražiti odobrenje. Kartica nije vezana na osobne automobile, ali je vezana za kamione.

Što se tiče prometa, ophodnja ceste u prosjeku 250 intervencija mjesečno, no taj se broj u ljetnim mjesecima penje i do 1000, dok je prosječno vrijeme intervencije 8 minuta.

Kako je u ljetnim mjesecima povećan promet te zbog korištenja godišnjeg odmora radnika, zapošljava se sezonski 40 radnika, koji imaju nešto nižu plaću od stalno zaposlenih radnika zbog ovisnosti visine plaće o radnom stažu i iskustvu, tako da zapravo manju plaću imaju svi koji počinju raditi. Tijekom sezone radnici imaju pravo iskoristiti 2 tjedna godišnjeg odmora (od ukupno 5 tjedana), a prosječna plaća zaposlenika u sektoru cestovnog prometa je oko 2.000,00 € (kao i u hrvatskom radnom zakonodavstvu, najveći dio bruto plaće u Francuskoj odlazi na poreze, prireze, socijalna davanja, zdravstvo, no s razlikom da poslodavci izdvajaju više, a radnici manje u odnosu na Hrvatsku). Radno vrijeme je ograničeno na 35 sati tjedno, maksimalno 48 s prekovremenima koji se plaćaju. Tako npr. u zimskim mjesecima, ako postoji povećana potreba za čišćenjem snijega te je potreban rad radnika izvan 48 sati, angažiraju se vanjske službe.

Također za predstavnike NCS-a organiziran je i obilazak samog centra.

Napomena : izneseni stavovi i podaci su isključivo stavovi predstavnika posjećenih tvrtki i ne odražavaju stavove Nezavisnog cestarskog sindikata.

Autor: Katarina Rumora dip.iur. (Nezavisni hrvatski sindikati)